

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Правління

ПАТ «Страхова компанія «Універсальна»

О. В. Музичко

2017р.

НАЦІОНАЛЬНА КОМПІЯ ІНФОРМАЦІЇ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Найменування особи: *О. В. Музичко*

Підпис: *О. В. Музичко*

Прізвище, ініціали прізвища: *Музичко О. В.*

Дата: *16.02.17*

Реєстраційний номер: *1019059*

**ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ № 2
ДО
ПРАВИЛ ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ
ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ
ВІД 09.02.2007р.
ШЛЯХОМ ЇХ ВИКЛАДЕННЯ В НОВІЙ РЕДАКЦІЇ**

м. КИЇВ – 2017

Зміни та доповнення № 2 до «Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ» від 09.02.2007 р.

- 1. Змінити «Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ» від 09.02.2007 р. шляхом їх викладення в новій редакції.**

ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ
ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ
(нова редакція)

м. КИЇВ – 2017

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В ЦИХ ПРАВИЛАХ

Договір страхування - письмова угода між Страхувальником та Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.

Вигодонабувач - фізична чи юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, призначена Страхувальником при укладанні Договору страхування для отримання страхового відшкодування.

Будівлі (конструктивні елементи будівель) - споруди, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несуче - огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення, призначені для проживання або перебування людей, розміщення устаткування, тварин, рослин, а також предметів.

Конструктивні елементи будівель також включають: дах, покрівлю, сходи, міжповерхові перекриття, балкон/лоджію, цементну або бетонну стяжку підлоги, заповнення зовнішніх віконних та дверних прорізів (зовнішні двері, вікна та їх застосування, підвіконники) та інші подібні конструктивні елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування, і не включають оздоблення.

Оздоблення (будівель) - поліпшення конструктивних елементів будівлі, що складається з внутрішнього та зовнішнього опорядження (оздоблення), інженерних мереж та обладнання (якщо в Договорі страхування вони не виділені в окрему категорію майна), а також інших поліпшень, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, до внутрішнього опорядження (оздоблення) відносяться:

- внутрішнє покриття стін та стелі (штукатурка; тепло та звукоізоляційне покриття; ліпнина; обмашення глиною; облицювання деревом, каменем, плиткою, штучним мармуром тощо; фарбування; побілка; обклеювання стін та стель шпалерами тощо);
- покриття підлоги (тепло - та звукоізоляційне покриття; вирівнююче та підстилаюче покриття (основа); дошка, паркет, ламінат, лінолеум, плитка, тепла підлога тощо);
- внутрішні перегородки з металопластику, дерева, гіпсокартону, скла, пластику тощо; декоративні колони;
- заповнення внутрішніх віконних та дверних прорізів (внутрішні вікна, двері та їх застосування, підвіконники);
- інші елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, до зовнішнього оздоблення відносяться:

- зовнішнє покриття стін (штукатурка фасадів; тепло та звукоізоляційне покриття; ліпнина; обмашення глиною; облицювання панелями (з металу, вінілу, ПВХ тощо), деревом, каменем, плиткою, штучним мармуром тощо; фарбування; побілка тощо);
- дашки над дверима; ролети, ґрати на вікнах;
- інші елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, до інженерних мереж відносяться:

- системи електропостачання, включаючи електронагрівачі, лічильники;

- системи газопостачання, включаючи газові плити, водонагрівальні колонки, лічильники тощо;
- системи водопостачання та водовідведення;
- санітарно-технічне обладнання, включаючи ванни, душові кабінки, умивальники;
- системи охоронної сигналізації;
- системи пожежогасіння і пожежної сигналізації;
- системи центрального та/або автономного опалення, включаючи котли, труби, радіатори, печі, каміни, лічильники;
- системи вентиляції та кондиціонування;
- інші елементи, якщо вони зазначені в Договорі страхування.

Приміщення - частина внутрішнього об'єму будівлі, обмежена будівельними елементами, з можливістю входу і виходу.

Споруди - земельні поліпшення, що не належать до будівель та приміщень, призначені для виконання спеціальних технічних функцій (дамби, тунелі, естакади, мости тощо).

Передавальні пристрої - земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації тощо будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку тощо).

Об'єкти незавершеного будівництва - будівлі, споруди або передавальні пристрої, які фактично не експлуатуються внаслідок того, що вони перебувають у недобудованому стані.

Земельна ділянка - частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, визначеними щодо неї правами.

Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування або законодавством, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі.

Один страховий випадок - всі події, що мають між собою прямий причинно-наслідковий зв'язок, сталися протягом 72 годин (якщо Договором страхування не передбачено інший строк) з початку впливу на майно першої події, призвели до знищення, пошкодження або втрати застрахованого майна і з настанням яких виникає обов'язок Страховика виплатити страхове відшкодування. У разі, коли знищення, пошкодження або втрата застрахованого майна спричинені подіями, що сталися протягом 72 годин (якщо Договором страхування не передбачено інший строк) незалежно одна від одної, кожна з таких подій розглядається як окремий страховий випадок.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий платіж - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Ліміт відповідальності Страховика – максимальний розмір страхового відшкодування по одному страховому випадку, окремому страховому ризику або в цілому за Договором страхування.

Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Франшиза - частина збитку, яка не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

Дійсна вартість майна - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна, визначені відповідно до умов Договору страхування.

Вартість відтворення/відновлення - визначена на дату страхування поточна вартість витрат на створення (придбання) в сучасних умовах нового об'єкта, який є ідентичним об'єкту оцінки.

Вартість заміщення - визначена на дату страхування поточна вартість витрат на створення (придбання) нового об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною.

Ринкова вартість - вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу.

Залишкова вартість заміщення (відтворення/відновлення) - вартість заміщення (відтворення/відновлення) об'єкта оцінки за вирахуванням усіх видів зносу (для нерухомого майна - з урахуванням ринкової вартості земельної ділянки при її існуючому використанні (прав, пов'язаних із земельною ділянкою)).

Об'єкт оцінки - нерухоме та рухоме майно, що підлягає страхуванню.

Оціночна вартість - вартість майна, яка визначається за встановленими алгоритмом та складом вихідних даних суб'єктами оціночної діяльності.

Балансова вартість - це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства.

Заявлена вартість - вартість, визначена самим Страхувальником та зазначена в заяві на страхування.

Страхове відшкодування - страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.

Територія страхового покриття (місце дії Договору страхування) - територія, на яку поширюється дія Договору страхування, визначена в Договорі страхування.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі цих «Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ» (далі - Правила) ПАТ «Страхова компанія «Універсальна» (далі - Страховик) укладає договори добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (далі - Договори страхування) з дієздатними фізичними або юридичними особами (далі - Страхувальниками).

1.2. Ці Правила встановлюють загальні умови і порядок укладення Договорів страхування.

1.3. Конкретні умови страхування визначаються при укладенні Договорів страхування. За згодою сторін у Договір страхування можуть бути включені також інші умови, що не суперечать цим Правилам та закону.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням майном, зазначеним у цих Правилах та Договорі страхування.

2.2. Даний вид страхування передбачає обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна чи його частини внаслідок дії вогневих ризиків та/або стихійних явищ.

2.3. Страхуванню підлягає майно, що належить Страхувальнику (Вигодонабувачу) на правах власності, або майно, яким Страхувальник розпоряджається і (або) користується за договором оренди, лізингу, прокату, майнового найму, зберігання, безоплатного користування; прийняте на переробку, в ремонт; надане/отримане в заставу або щодо якого є будь-який інший інтерес Страхувальника. Страхуванню підлягає майно Страхувальника, що вказане в Договорі страхування, а саме:

2.3.1. **об'єкти нерухомості** - будівлі (промислові, адміністративні, соціально-культурного призначення, житлові, дачні, садові, господарські тощо) з оздобленням чи без оздоблення; окремо оздоблення; огорожа; предмети, закріплені на зовнішній стороні будівель і споруд (світлові рекламні установки, плакатні щити, вітрини, вітражі тощо); споруди та їх окремі частини і елементи, в тому числі автошляхи, залізниці, мости, тунелі, стадіони та інші подібні об'єкти; об'єкти незавершеного будівництва; надмогильні і кладовищенські споруди; повітряні і морські судна, судна внутрішнього плавання, що експлуатуються не за прямим призначенням, а в інших цілях (як кафе, ресторани тощо), або знаходяться на зберіганні, пам'ятники тощо;

2.3.2. **рухоме майно** – обладнання, устаткування, машини, верстати, передавальні пристрої, резервуари (місткості), електронне обладнання (обчислювальна, телекомунікаційна, оргтехніка тощо); точна механіка й оптика: вимірвальні прилади, фото-, кіно- і відеотехніка тощо; пересувне і переносне обладнання; носії інформації; зовнішня проводка, волоконно-оптичний кабель, сателітарні, радіо антени, щогли тощо; підземні кабелі; медична техніка тощо), прилади, господарський інвентар, інструменти, готова продукція, товари, сировина, напівфабрикати, матеріали, меблі, предмети домашнього вжитку (посуд, килимові вироби, предмети інтер'єру, одяг, особисті речі тощо), скло, дзеркала та інші скляні елементи; транспортні засоби на стоянках, що охороняються, в салонах, гаражах, ангарах і інших приміщеннях/спорудах або територіях;

2.3.3. **декоративні елементи ландшафту** (малі архітектурні форми, декоративні водойми, фонтани, декоративне освітлення тощо);

2.3.4. **земельні ділянки;**

2.3.5. **майно при здійсненні будівельно-монтажних робіт** (об'єкти будівництва, включаючи усі необхідні будівельні роботи та матеріали; об'єкти монтажу, включаючи усі необхідні монтажні і пускові роботи; обладнання будівельного майданчика (тимчасові будівлі і споруди, риштування, будівельні ліси, опалубка, інженерні мережі тощо); будівельна техніка (землерийна техніка (бульдозери, екскаватори тощо), дорожньо-будівельна техніка (скрепери, катки, асфальтоукладчики тощо), будівельна техніка, закріплена за об'єктом будівництва (крани, підйомники, бетономішалки тощо), крім їх експлуатації на дорогах загального користування тощо); інше майно, що знаходиться на будівельному майданчику, яке належить Страхувальнику, або знаходиться на його відповідальному зберіганні чи під його контролем).

2.4. Страхувальник при укладенні Договору страхування на підставі цих Правил може застрахувати додаткові витрати, пов'язані зі страховим випадком, передбаченим цими Правилами та Договором страхування:

2.4.1. витрати на розчищення та прибирання вказаної в Договорі страхування території від уламків (залишків) пошкодженого чи знищеного майна, витрати по зламу і розбору руйн,

вивезенню сміття, утилізації залишків майна, охорону території та інші подібні витрати, що пов'язані із наслідками страхового випадку;

2.4.2. витрати на заходи по розбиранню та/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;

2.4.3. витрати, що пов'язані з гасінням пожежі та іншими заходами по ліквідації наслідків страхового випадку, спрямовані на зменшення наслідків страхового випадку;

2.4.4. інші витрати, вказані в Договорі страхування, які безпосередньо пов'язані із страховим випадком і необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків (наприклад, витрати на оплату випробувань та/або сертифікації відновленого майна; витрати на оплату ремонту, включаючи операції по демонтажу і утилізації пошкоджених елементів застрахованого майна, витрати на переїзд та оренду майна внаслідок настання страхового випадку; витрати на відновлення документів, що знищені чи втрачені внаслідок настання страхового випадку, передбаченого Договором страхування тощо).

2.5. За Договором страхування може бути застраховано як все майно, яке належить Страхувальнику / Вигодонабувачу, так і його визначена частина.

2.6. Страховик, якщо це передбачено умовами Договору страхування, може застрахувати майно від його пошкодження або знищення «по першому ризику». Страхування по «першому ризику» передбачає виплату страхового відшкодування без урахування того, чи відповідає страхова сума дійсній вартості майна на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. В цьому випадку збитки відшкодовуються в межах страхової суми за Договором страхування, без застосування правила пропорційного відшкодування. При цьому відповідальність Страховика за Договором страхування припиняється з дати настання першого випадку, який визнається Страховиком як страховий і за яким Страховик здійснює страхове відшкодування.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

3.1. страхова сума встановлюється в межах вартості майна за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.2. страхова сума визначається на підставі документів, що підтверджують вартість майна, або за домовленістю Сторін.

3.3. Основою для визначення страхової суми є дійсна (ринкова) вартість майна (в тому числі оціночна). Страхувальник також може застрахувати майно по відновній, балансовій та заявленій вартостях.

3.4. страхова сума не повинна перевищувати дійсну (ринкову) вартість майна, що підлягає страхуванню.

3.5. страхова сума або ліміт відповідальності Страховика можуть бути встановлені по окремому страховому випадку, окремому страховому ризику, групі страхових випадків, по окремому об'єкту чи групі об'єктів, що приймаються на страхування, або за Договором страхування в цілому.

3.6. страхова сума може дорівнювати індексованій вартості (з урахуванням індексу росту цін), якщо це передбачено умовами Договору страхування.

3.7. Договір страхування за згодою сторін може бути укладений на повну вартість майна або на певну частину (відсоток) від цієї вартості.

3.8. Страховик несе відповідальність за Договором страхування лише в межах страхової суми або лімітів відповідальності, вказаних в Договорі страхування.

3.9. Ліміт відповідальності на страхування додаткових витрат, якщо вони покриваються за Договором страхування, може становити не більше 20% від страхової суми за Договором страхування, якщо інше ним не передбачено.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ

4.1. За умовами цих Правил страховими ризиками є пошкодження, знищення (загибель) чи втрата застрахованого майна або його частини внаслідок дії наступних подій:

4.1.1. пожежа, задимлення, що її супроводжує, включаючи виділення сажі, вибух (в тому числі вибух газу), влучення блискавки;

4.1.2. стихійні лиха (стихійні метеорологічні явища): сильний вітер, включаючи смерч, ураган, бурю, тайфун, шквал, шторм; схід снігових лавин, зсуви, обвали, осипи, селі; каменепад; високі рівні води (повінь, паводок), град, крупний град, дуже сильний дощ, сильна злива, затяжні дощі; дуже сильний снігопад, сильне налипання мокрого снігу, тиск снігового покриву, сильна ожеледь, дуже сильний мороз; інтенсивний льодохід та інші стихійні лиха, передбачені Договором страхування;

4.1.3. осідання (провал) земної поверхні, підвищення рівня ґрунтових вод;

4.1.4. землетрус.

4.2. Згідно з цими Правилами під ризиками, перерахованими в п.4.1, розуміють:

4.2.1. під групою ризиків, зазначених в п.4.1.1 цих Правил, розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну наступними подіями:

пожежа - виникнення вогню, здатного самостійно розповсюджуватися зовні місць, спеціально призначених для його розведення та підтримки. При цьому підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок заходів для гасіння пожежі і для запобігання її розповсюдження;

задимлення - виділення диму в результаті пожежі (або тління);

виділення сажі - виділення сажі в результаті пожежі (або тління);

вибух - швидкий одночасний викид енергії, внаслідок чого відбувається знищення або пошкодження застрахованого об'єкта;

влучення блискавки - спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає загорання, пошкодження або повне знищення застрахованого майна.

4.2.2. **Стихійне лихо** - надзвичайна подія, що не піддається впливові людини і є наслідком дії сил природи (повінь, землетрус тощо), яку відносять до стихійного метеорологічного явища.

Під ризиками, переліченими в п.4.1.2, розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну наступними стихійними метеорологічними явищами:

сильний вітер - рух повітря відносно земної поверхні, викликаний нерівномірним розподілом атмосферного тиску і спрямований із зони високого тиску до зони низького. Вітри класифікують у залежності від їхньої сили, тривалості та напрямку:

смерч – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині. Швидкість вітру в смерчі досягає 50-100 м/с і може викликати катастрофічні руйнування, іноді з людським жертвами;

ураган – вітер руйнівної сили та значної тривалості, який викликає катастрофічні руйнування. Швидкість вітру в урагані більше 32 м/с;

буря – дуже сильний вітер, який викликає сильне хвилювання на морі та руйнування на суші. Швидкість вітру в бурі сягає 25-32 м/с;

тайфун - потужний атмосферний тропічний вихор з низьким атмосферним тиском в середині, що досягає сили урагану, зафіксований гідрометеорологічним центром;

шквал – різке короткочасне підсилення швидкості вітру під час грози або перед грозою. Максимальна швидкість вітру при шквалах може перевищувати 40 м/с;

шторм – тривалий дуже сильний вітер на морі чи озері, зі швидкістю 20 м/с і більше, який викликає велике хвилювання води;

схід снігових лавин - швидкий рух снігу вниз зі схилу в результаті дії сил земного тяжіння;

зсуви, обвали, осипи - швидкий рух вниз зі схилу мас гірських порід в результаті дії сил земного тяжіння;

селі - це стрімкий рух з гір тимчасових потоків, які швидко переносять великі маси розмитих дощами порід, води, каміння, щебеню, піску і глини;

каменепад - швидкий рух вниз зі схилу мас каменів в результаті дії сил земного тяжіння чи техногенних обставин;

високі рівні води (повінь, паводок) – значні затоплення суходолу в результаті підняття рівня води вище звичайного рівня внаслідок рясних опадів, швидкого танення снігів, утворення крижаних заторів або коли вітер жене воду з боку моря в гирла річок;

град, крупний град – тверді атмосферні опади, які випадають у вигляді льоду і складаються з непрозорого льодового ядра, оточеного шарами прозорого та білого льоду, діаметром від 4-5 мм. (крупний град – від 20мм і більше);

дуже сильний дощ - випадання інтенсивного короткочасного дощу кількістю опадів 50 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше; для гірських районів 30 мм і більше, тривалістю 12 годин і менше, зафіксоване гідрометеорологічним центром та невластиве для даної місцевості;

сильна злива – сильний дощ з кількістю опадів 30 мм і більше за 1 годину і менше, зафіксоване гідрометеорологічним центром;

затяжні дощі – інтенсивні дощі, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби (інколи – декількох (двох – трьох) діб) з кількістю опадів 100 мм і більше;

дуже сильний снігопад – атмосферні опади у вигляді інтенсивного випадіння снігу в кількості 20 мм і більше за період 12 годин і менше, що призводить до обриву ліній електропередач, ушкодження будівель, нестійкості сніжного покриву на схилах і сходу лавин тощо;

сильне налипання мокрого снігу, тиск снігового покриву - налипання мокрого снігу чи утворення снігового покриву на відкритих елементах застрахованого майна, що призвело до його знищення чи пошкодження. При цьому, сильне налипання мокрого снігу, тиск снігового покриву визнається страховим випадком, коли було зафіксовано сніг кількістю опадів 20 мм і більше за 12 годин (і менше), після якого протягом 3 (трьох) днів було завдано пошкоджень застрахованому майну, якщо інше не передбачено Договором страхування;

сильна ожеледь – утворення шару льоду на відкритих елементах застрахованого майна, що призвело до його знищення чи пошкодження;

дуже сильний мороз – механічні руйнації елементів застрахованого майна, викликані низькою температурою зовнішнього повітря, значення якої знаходиться за межами допустимої температури, розрахованої для застрахованого майна;

інтенсивний льодохід – рух крижин або крижаних полів на річках.

Договором страхування можуть бути передбачені і інші стихійні лиха відповідно до чинного законодавства, зокрема, що також стосуються земельних ділянок – карстові провалля, сильні пилові бурі, дуже сильна спека, засуха, вимокання, заморозки, зневоднення земель тощо.

4.2.3. під **осіданням (провалом) земної поверхні** розуміють провал ділянки земної поверхні в природні тріщини та пустоти землі в результаті природних явищ, зокрема, зміни рівня ґрунтових вод, обвалів карстових схилів, вигорання залежів торфу тощо.

підвищення рівня ґрунтових вод - вихід ґрунтових вод на поверхню землі, викликаний надмірним її зволоженням.

4.2.4. під **землетрусом** розуміють пружні коливання земної кори, сила яких перевищує 3 бали за шкалою Ріхтера, зумовлені природними географічними явищами, що викликають розломи, зсуви, зміщення ділянок земної поверхні.

4.3. Страхування розповсюджується на страхові випадки, які настали в період дії Договору страхування.

4.4. Якщо це передбачено умовами Договору страхування, Страховик додатково може надати страховий захист на випадок понесення збитків Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок пошкодження, знищення чи втрати застрахованого майна в результаті інших ризиків відповідно до міжнародних систем страхування, які вимагають застосування уніфікованих умов страхування, з урахуванням вимог, передбачених чинним законодавством України.

4.5. Страховик, якщо це передбачено умовами Договору страхування, може надати додатково страховий захист на випадок понесення збитків Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок подій, передбачених п.5.5. цих Правил, на особливих умовах, передбачених Договором страхування, за умови сплати додаткового страхового платежу.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Якщо інше не передбачено в Договорі страхування, страховий захист не розповсюджується на:

5.1.1. готівку;

5.1.2. акції, облігації, сертифікати та інші цінні папери, свідоцтва, ощадні і чекові книжки, кредитні картки;

5.1.3. дорогоцінні і рідкоземельні метали в дроті, злитках, піску, самородках, коштовні каміння та вироби з них;

5.1.4. рукописи, плани, схеми, креслення, акти й інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки, фотознімки, негативи;

5.1.5. інформацію на носіях будь-яких видів;

5.1.6. технічні носії інформації, зокрема магнітні плівки і касети, магнітні диски, блоки пам'яті тощо;

5.1.7. моделі, макети, зразки, форми, виставкові екземпляри тощо;

5.1.8. колекції марок, монет, грошових знаків, бонів і інші колекції;

5.1.9. твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, виставочні експонати, пам'ятники історії, культури і архітектури, предмети і документи, що мають історичну і культурну цінність, предмети релігійного культу, бібліотечні та музейні фонди; рідкісні, унікальні та ексклюзивні предмети;

5.1.10. отруйні, їдкі і вибухові речовини, а також легкозаймисті рідини і гази;

5.1.11. зброю і боєприпаси;

5.1.12. ділову деревину і дрова на лісосіках та під час сплаву;

5.1.13. автомати, що приймають як оплату монети, банкноти або жетони, а також банкомати;

- 5.1.14. товари з простроченим строком придатності або строком реалізації;
- 5.1.15. майно, що підлягає зберіганню в холодильних камерах;
- 5.1.16. домашніх тварин, птахів, кімнатні рослини, насіння, декоративні насадження;
- 5.1.17. майно, що не належить Страхувальнику, але знаходиться в застрахованому приміщенні або на його території;
- 5.1.18. майно, що знаходиться в зоні військових та бойових дій.
- 5.2. За цими Правилами не можуть бути застраховані будівлі і споруди, визнані компетентними органами як такі, що знаходяться в аварійному стані, а також майно, яке знаходиться в них.
- 5.3. У випадках, передбачених Особливими умовами до цих Правил, можуть бути застраховані майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням:
- 5.3.1. майном при здійсненні будівельно-монтажних робіт.
- 5.4. Майно, перераховане в п.5.1 цих Правил, вважається застрахованим тільки в тому випадку, якщо це прямо зазначено в Договорі страхування, з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування вказаних об'єктів.
- 5.5. Якщо умовами Договору страхування не передбачено інше, Страховик не відшкодує збитки, заподіяні у разі:
- 5.5.1. бойових або військових дій (незалежно від того, була оголошена війна чи ні), вторгнення військ, дії засобів ведення війни, громадянської війни, терористичних актів, антитерористичних операцій, заколоту, революції, повстання, бунту, страйку, локауту, громадських (масових) заворушень, громадських демонстрацій, порушень громадського порядку, військового чи протиправного захоплення влади та/або тимчасової неможливості (повної або часткової) здійснення своїх повноважень органами державної (місцевої) влади, конфіскації, арешту, реквізиції, націоналізації, знищення або пошкодження застрахованого майна за розпорядженням чи у разі його використання існуючими юридично чи фактично органами військової або цивільної влади, правоохоронними органами, в тому числі в блокадах доріг, переслідуванні тощо. При цьому вважається, що всі можливі види вчинених протиправних дій є невід'ємною складовою частиною вище перелічених дій/подій (виключень) і фактично пов'язані з їх настанням;
- 5.5.2. дії ядерної енергії в будь-якій формі, використання матеріалів, які розщеплюються, іонізуючої дії радіації;
- 5.5.3. дії дощової води, снігу, бруду та інших рідин внаслідок їх проникнення через незачинені вікна чи інші отвори, якщо ці отвори не виникли внаслідок настання страхового випадку;
- 5.5.4. дій або бездіяльності Страхувальника щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику, впродовж погодженого зі Страховиком строку;
- 5.5.5. навмисних дій Страхувальника, його представників або осіб, які несуть відповідальність за збереження застрахованого майна за умовами будь-яких договорів;
- 5.5.6. порушення правил зберігання вибухо- або вогнебезпечних речовин та предметів чи інших правил зберігання, встановлених щодо застрахованого майна;
- 5.5.7. недотримання Страхувальником інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання цього майна не за призначенням;
- 5.5.8. недотримання чи порушення Страхувальником (його працівниками) правил та норм пожежної безпеки, техніки безпеки чи охорони праці;
- 5.5.9. обвалу будівель або їх частин внаслідок: помилок при проектуванні або будівництві; дефектів будівельних матеріалів; ветхості споруди, часткового її руйнування або пошкодження внаслідок довгострокової експлуатації;

- 5.5.10. проведення будівельно-монтажних або ремонтних робіт; проведення робіт, пов'язаних з будівництвом/реконструкцією об'єктів нерухомості, розміщених поряд із застрахованим майном, або сусідніх приміщень, які не належать Страхувальнику;
- 5.5.11. просідання ґрунту, обвалу, що сталися в результаті земляних робіт або будь-якої іншої діяльності людини;
- 5.5.12. припинення подачі електроенергії з мережі енергопостачання;
- 5.5.13. впливу електричного струму на різноманітні електричні прилади, з виникненням полум'я чи без нього, в результаті стрибків напруги, порушення ізоляції, короткого замикання, інших аварій та неполадок електрообладнання, якщо це не стало причиною виникнення подальшої пожежі;
- 5.5.14. впливу вологості (пліснява, грибок), водяної пари, конденсату тощо;
- 5.5.15. природного, морального зносу, самозаймання, бродіння, гниття, корозії чи інших природних властивостей застрахованого майна;
- 5.5.16. впливу на застраховане майно вогнем чи теплом з метою обробки, переробки чи з іншою метою;
- 5.5.17. обробки майна вибухом або тиском з виробничою чи іншою метою (зварка вибухом, синтез речовин при вибуху, нанесення покриття ударною хвилею, переміщення вибухом, зміцнення матеріалів вибухом, вибухи в камерах згорання двигунів різного типу тощо);
- 5.5.18. застосування вибухових речовин (динаміту, тротилу та інших хімічних сполук) або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції, що супроводжується виділенням великої кількості тепла і газів, спеціально призначених для проведення вибухів в тій чи іншій формі;
- 5.5.19. вибуху парових котлів, бойлерів або інших резервуарів, що працюють під високим тиском, а також руйнування вакуумного устаткування;
- 5.5.20. дефектів застрахованого майна, які мали місце на момент укладання Договору страхування і які повинні бути відомі Страхувальнику;
- 5.5.21. опосередкованого впливу на електричне обладнання атмосферної електрики (непряма дія блискавки), якщо це не стало причиною виникнення подальшої пожежі;
- 5.5.22. пошкодження, знищення чи втрати застрахованого майна - товарів в обороті (готової продукції, сировини, товарів, напівфабрикатів), строк реалізації / придатності яких на дату настання страхового випадку минув;
- 5.5.23. інші випадки, передбачені Договором страхування, в залежності від виду і особливостей майна, що приймається на страхування.
- 5.6. За цими Правилами не відшкодовуються:
- 5.6.1. збитки, завдані вогнем/вибухом майну, в якому вогонь/вибух спеціально створюється та/або яке спеціально призначене для його розведення, підтримки, поширення, передачі, крім випадків, коли такий вогонь/вибух виходить з під контролю та виникає пожежа;
- 5.6.2. збитки, завдані стихійним лихом при оголошенні території місця страхування зоною стихійного лиха до моменту укладення Договору страхування;
- 5.6.3. збитки, що сталися внаслідок забруднення навколишнього середовища (екологічна шкода);
- 5.6.4. шкода, за яку відповідають інші особи за договорами постачання, гарантії, підряду і ремонту тощо;
- 5.6.5. моральна шкода;

5.6.6. упущена вигода;

5.6.7. штрафи, пеня та інші фінансові санкції, пред'явлені Страхувальнику.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою Страховика та Страхувальника і зазначається в Договорі страхування.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.3. Майно вважається застрахованим за місцем знаходження, вказаним в Договорі страхування.

6.4. Дія Договору страхування поширюється на територію, вказану в Договорі страхування.

6.5. При зміні місцезнаходження майна територія страхування, вказана в Договорі страхування, може бути розширена і/або змінена шляхом внесення змін в умови Договору страхування.

6.6. Якщо застраховане майно вилучається з території страхового покриття, страховий захист припиняється. Тільки у тому випадку, якщо це передбачено Договором страхування, страховий захист може надаватись на період тимчасового знаходження застрахованого майна поза місцем страхування (у зв'язку з проведенням чистки, огляду, технічного обслуговування, поточного або капітального ремонту, профілактичних робіт, переміщення на інший склад або в майстерню тощо).

6.7. Рухоме майно вважається застрахованим в тих приміщеннях, які зазначені в Договорі страхування, а також, за згодою сторін, в територіальних межах, обумовлених Договором страхування.

6.8. Договором страхування можуть бути передбачені виключення для окремих видів майна, для яких може бути визначена інша територія страхування або може бути встановлена необмежена територія страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.2. При укладанні Договору страхування Страхувальник надає Страховику, якщо інше не передбачено Договором страхування:

7.2.1. можливість оглянути майно, що підлягає страхуванню;

7.2.2. вичерпну достовірну інформацію про майно, що підлягає страхуванню;

7.2.3. інформацію про відомі йому небезпечні обставини (властивості речовин та матеріалів, що використовуються на виробництві, небезпечні виробничі процеси та операції, устаткування тощо), що можуть призвести до настання страхового випадку;

7.2.4. інформацію про події у минулому, що призвели до пошкодження майна та які мали ознаки страхових випадків.

7.3. При страхуванні предмета застави або оренди, на вимогу Страховика, Страхувальник надає: копію договору застави або оренди; опис заставного чи орендованого майна; копію кредитного договору тощо.

7.4. У випадку втрати Страхувальником оригінального примірника Договору страхування йому видається дублікат. Після видачі дублікату втрачений оригінал Договору страхування вважається недійсним і виплати за ним не здійснюються.

7.5. Договір страхування вважається недійсним у випадках, передбачених чинним законодавством України.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

8.1. Страхувальник має право:

- 8.1.1. укласти Договір страхування на користь іншої особи (Вигодонабувача) та змінювати, призначати інших Вигодонабувачів протягом строку дії Договору страхування;
- 8.1.2. отримати страхове відшкодування в разі настання страхового випадку в розмірі і порядку, передбачених Договором страхування;
- 8.1.3. ініціювати внесення змін в умови Договору страхування;
- 8.1.4. достроково припинити дію Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами та законом;
- 8.1.5. за письмовою заявою отримати у Страховика дублікат Договору страхування в разі втрати оригіналу.

8.2. Страховик має право:

- 8.2.1. перевіряти всю надану Страхувальником інформацію щодо предмета Договору страхування;
- 8.2.2. самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у компетентні органи, які володіють інформацією щодо страхового випадку або розміру збитку;
- 8.2.3. брати участь у рятуванні та збереженні застрахованого майна;
- 8.2.4. протягом дії Договору страхування перевіряти стан застрахованого майна, виконання Страхувальником умов Договору страхування, дотримання ним правил (стандартів чи інструкцій) безпеки, технологічних вимог, а також достовірність поданої Страхувальником інформації;
- 8.2.5. вимагати сплати несплаченої частини страхового платежу до виплати страхового відшкодування або вирахувати з суми відшкодування несплачену частину страхового платежу, якщо страховий платіж сплачується Страхувальником в розстрочку (частинами);
- 8.2.6. за наявності причини для сумнівів в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування відстрочити виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними компетентними органами, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців;
- 8.2.7. достроково припинити дію Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами та законом;
- 8.2.8. відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами, Договором страхування та законом;
- 8.2.9. ініціювати внесення змін в умови Договору страхування;
- 8.2.10. вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки, після виплати страхового відшкодування.

8.3. Страхувальник зобов'язаний:

- 8.3.1. своєчасно вносити страхові платежі в строки та в розмірах, визначених в Договорі страхування;
- 8.3.2. при укладенні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику. Інформацією, що має істотне значення для оцінки страхового ризику, вважається інформація, що подається Страхувальником в заяві на

страхування, а також будь-яка інша інформація, якою володіє Страхувальник, і яка може вплинути на судження Страховика щодо можливості прийняття майна на страхування та на розмір страхового тарифу;

8.3.3. повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

8.3.4. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

8.3.5. повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами Договору страхування;

8.3.6. забезпечувати відповідні (встановлені виробником, законодавством, внутрішніми нормативними актами Страхувальника) умови зберігання та експлуатації застрахованого майна;

8.3.7. передати Страховику всі необхідні документи і вживати всіх заходів для реалізації Страховиком права вимоги до винних осіб.

8.4. Страховик зобов'язаний:

8.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами;

8.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

8.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

8.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

8.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

8.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

8.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права і обов'язки Страховика та Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України.

8.6. За невиконання або неналежне виконання прийнятих зобов'язань за Договором страхування сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. у разі виникнення пожежі - негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) годин (якщо Договором страхування не передбачений інший строк), повідомити пожежну охорону та вживати заходів для ліквідації пожежі і рятування майна;

9.1.2. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів (якщо Договором страхування не передбачений інший строк повідомлення), будь-яким способом повідомити Страховика з подальшим письмовим підтвердженням;

9.1.3. негайно вжити всіх можливих заходів, у тому числі рекомендованих Страховиком, для зменшення збитків та рятування застрахованого майна;

9.1.4. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів (якщо Договором страхування не передбачений інший строк), повідомити відповідні компетентні органи (зокрема, органи МВС, ДСУНС, гідрометеорологічного центру тощо);

9.1.5. забезпечити представнику Страховика можливість:

9.1.5.1. оглянути пошкоджене майно (залишки майна) та місце настання страхового випадку, а за необхідності, повторного огляду, та/або огляду майна (залишків майна) незалежним експертом, залученим Страховиком;

9.1.5.2. брати участь у заходах щодо зменшення збитку та рятування застрахованого майна;

9.1.5.3. розслідувати і встановити факт, причини і обставини настання страхового випадку;

9.1.5.4. визначити розмір збитку;

9.1.6. подати письмову заяву на виплату страхового відшкодування з зазначенням обставин виникнення збитку, а також надати всі документи, зазначені в Договорі страхування, що підтверджують факт, обставини, причини виникнення та розмір збитку у строк, встановлений Договором страхування. Письмова заява повинна містити: номер Договору страхування; відомості про Страхувальника (Вигодонабувача), а також про власника застрахованого майна (у разі, коли Страхувальник (Вигодонабувач) не є власником застрахованого майна); відомості про характер страхового випадку, а також дату, час і місце його настання; дату, коли Страхувальник одержав відомості про настання страхового випадку, і опис обставин отримання таких відомостей; інші відомості, відомі Страхувальнику, що стосуються страхового випадку;

9.1.7. надати Страховику у письмовому вигляді всю наявну інформацію, необхідну для висновків про розмір та причини пошкодження або знищення застрахованого майна;

9.1.8. надати Страховику опис пошкодженого або втраченого майна в строк, встановлений Договором страхування;

9.1.9. зберегти пошкоджене майно у тому вигляді, в якому воно опинилось після настання страхового випадку, до огляду представником Страховика. Змінювати розташування майна можливо тільки тоді, коли це необхідно для безпеки та /або для зменшення розміру збитків. При цьому, Страхувальнику рекомендується зафіксувати картину місця події за допомогою фотоапарата, відеокамери;

9.1.10. повідомити Страховика про залучення незалежного експерта для огляду пошкодженого (знищеного) застрахованого майна в тому випадку, якщо незалежний експерт залучається Страхувальником;

9.1.11. передати Страховику всі документи та вжити заходів для здійснення Страховиком права вимоги до осіб, винних у заподіянні збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку, що не суперечать закону.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

10.1. Для отримання страхового відшкодування Страхувальник надає Страховику документи, які підтверджують факт, причини і обставини настання страхового випадку, вказані в Договорі страхування.

10.2. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків:

10.2.1. письмова заява про настання страхового випадку з описом обставин його настання;

10.2.2. примірник Договору страхування;

10.2.3. фото-, відеоматеріали, описи, ескізи, плани і/або схеми, на яких зафіксований зовнішній вигляд пошкодженого майна (залишків майна) і його розташування щодо навколишніх об'єктів після настання страхового випадку, якщо надання таких документів прямо передбачено Договором страхування;

10.2.4. документ, виданий підрозділом державного органу, що провадив розслідування обставин і причин настання страхового випадку (довідки органів МВС, ДСУНС, пожежної охорони, гідрометеорологічного центру, житлово-експлуатаційної служби тощо);

10.2.5. документ, який підтверджує початок/відкриття/порушення кримінального провадження (довідка органу досудового розслідування, витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі - ЄРДР) тощо) - надається у разі, коли в розслідуванні обставин і причин настання страхового випадку зобов'язані брати участь правоохоронні органи;

10.2.6. відомості про осіб, відповідальних за дотримання правил пожежної безпеки, правил експлуатації застрахованого майна; осіб, що здійснювали експлуатацію застрахованого майна на момент настання страхового випадку;

10.2.7. документи, що містять відомості, необхідні для розрахунку суми страхового відшкодування: висновок експерта про розмір матеріального збитку; кошторис (розрахунок) витрат на ремонт (відновлення) майна, опис пошкодженого чи знищеного майна з зазначенням вартості пошкоджених об'єктів на день настання страхового випадку тощо;

10.2.8. документ, що підтверджує майновий інтерес Страхувальника або Вигодонабувача в отриманні страхового відшкодування (свідоцтво про право власності, договір купівлі-продажу, договір оренди, договір застави тощо), а також документи, що підтверджують повноваження правонаступників чи опікунів;

10.2.9. документи, які підтверджують витрати, що понесені Страхувальником (Вигодонабувачем) з метою зменшення збитку та були попередньо погоджені зі Страховиком;

10.2.10. документи, необхідні для реалізації Страхувальником права вимоги до особи, відповідальної за збиток;

10.2.11. при страхуванні товарів, сировини, готової продукції - відповідні дані обліку про наявність товарів у місці страхування, зафіксовані в облікових документах дати вилучення товарів або розміщення їх на зберігання, їх найменування, кількість і вартість. Дані обліку товарів є основою для визначення розміру страхового відшкодування. Неподання цих даних Страхувальником дає право Страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування;

10.2.12. інші документи, зазначені в Договорі страхування.

10.3. З урахуванням обставин настання страхового випадку Страховик має право вимагати додаткові документи, передбачені Договором страхування, що підтверджують факт настання страхового випадку, обставини його настання, розмір збитку та виконання Страхувальником умов Договору страхування. Остаточний перелік документів визначається Страховиком в кожному окремому випадку індивідуально, залежності від обставин випадку.

10.4. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі оригінальних або нотаріально завірених примірників чи простих копій, за умови надання Страховику можливості звірки цих копій з оригінальними примірниками документів.

10.5. Усі документи повинні бути розбірливо написані або надруковані на бланках, мати відповідні печатки та підписи, а також назву, адресу та контактний телефон установи (організації), що видала документ.

10. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, якого зазнав Страхувальник. Розмір збитку, заподіяного застрахованому майну, визначається Страховиком на основі документів, що підтверджують розмір збитку, з урахуванням середньоринкових цін на матеріали і роботи, що діють на момент настання страхового випадку у місцевості розташування застрахованого майна. Відшкодування збитку здійснюється на вибір Страховика шляхом:

11.1.1. компенсації збитків коштами;

11.1.2. оплати вартості предметів, аналогічних застрахованим;

11.1.3. оплати вартості відновного ремонту.

Кожна зі сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок сторони, що вимагала її проведення.

11.2. Якщо Договором страхування не передбачено інше, розмір збитку та належного до сплати страхового відшкодування розраховується, виходячи з наступного:

11.2.1. у випадку повного знищення майна, коли витрати на його відновлення перевищують дійсну вартість застрахованого майна, страхове відшкодування здійснюється за вибором Страховика одним з варіантів:

11.2.1.1. якщо залишки залишаються у Страхувальника, то страхове відшкодування виплачується в межах страхової суми в розмірі дійсної вартості майна на момент настання страхового випадку з врахуванням зносу (якщо він передбачений Договором страхування), вирахуванням вартості залишків, визначених на основі висновку експерта, та франшизи, визначеної в Договорі страхування. Якщо залишки передаються у власність Страховика, то вартість таких залишків із суми страхового відшкодування не вираховується.

11.2.1.2. суми, необхідної для придбання чи виготовлення майна, аналогічного застрахованому;

Страхувальник без згоди Страховика не має права відмовитися від залишків пошкодженого чи знищеного майна, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

11.2.2. у випадку пошкодження майна основою для визначення розміру виплати страхового відшкодування є залишкова вартість заміщення (відтворення/відновлення) пошкодженого майна в межах страхової суми, вказаної в Договорі страхування;

11.2.2.1. Витрати на відтворення/відновлення включають в себе:

11.2.2.1.1. витрати на придбання матеріалів і запчастин, необхідних для ремонту (відновлення);

11.2.2.1.2. витрати на оплату робіт по ремонту застрахованого майна;

11.2.2.1.3. інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, в якому воно знаходилось на момент настання страхового випадку.

11.2.2.2. Витрати на відтворення/відновлення не включають в себе:

11.2.2.2.1. додаткові витрати, викликані змінами чи покращенням застрахованого майна;

11.2.2.2.2. витрати, викликані тимчасовим чи допоміжним ремонтом або відновленням;

11.2.2.2.3. інші витрати, понесені понад необхідні та доцільні.

11.3. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, незважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеки експлуатації застрахованого майна, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.

11.4. Якщо Договором страхування не передбачено інше, вартість матеріалів і запчастин, що використовуються для проведення ремонту, відшкодовується в розмірі вартості нових матеріалів, вузлів, агрегатів і деталей – складових застрахованого майна з вирахуванням зносу на момент настання страхового випадку.

11.5. Якщо Договором страхування передбачено відшкодування витрат на оплату робіт по ремонту застрахованого майна, то такі витрати відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи (послуги), що діють в місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку.

11.6. Страховик здійснює страхове відшкодування в розмірі прямого дійсного збитку, але не більше обумовленої в Договорі страхування страхової суми, з вирахуванням франшизи, визначеної в Договорі страхування.

11.7. Якщо Страхувальник не сплатив чергову частину річного страхового платежу відповідно до строків, зазначених в Договорі страхування, і Договір страхування припинив свою дію в зв'язку з несплатою страхового платежу, то Страховик не звільняється від обов'язку виплачувати страхове відшкодування по випадках, які настали до моменту припинення дії Договору страхування, але розмір страхової виплати по таких випадках зменшується пропорційно відношенню сплаченої частини страхового платежу до загального річного страхового платежу за Договором страхування, якщо в Договорі страхування не зазначено інше.

11.8. У разі, коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмета Договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

11.9. Якщо майно було застраховане від його пошкодження або знищення «по першому ризику», то сума страхового відшкодування дорівнює:

11.9.1. сумі прямого дійсного збитку, якщо він не перевищує страхову суму;

11.9.2. страховій сумі, якщо сума прямого дійсного збитку перевищує страхову суму.

Сума страхового відшкодування при страхуванні по «першому ризику» не може перевищувати страхової суми, вказаної в Договорі страхування. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний підтвердити, що втрачене або пошкоджене майно знаходилося в зазначеному у Договорі страхування місці і було зафіксовано в облікових документах або є чеки, квитанції, паспорти на це майно тощо.

11.10. Додаткові витрати відшкодовуються Страховиком, якщо вони були застраховані за Договором страхування, в межах ліміту відповідальності, вказаного в Договорі страхування, за умови, що ці витрати були необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків.

11.11. Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі письмової заяви Страхувальника і оформляється страховим актом, який складається у формі, що визначається Страховиком.

11.12. Якщо інше не передбачено Договором страхування, після виплати страхового відшкодування страхова сума за Договором страхування у категорії майна, по якій проводилась виплата, зменшується на суму здійсненої страхової виплати. Зменшення страхової суми здійснюється з дня виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.13. Після виплати Страховиком страхового відшкодування Договір страхування зберігає силу до закінчення строку своєї дії. При цьому, відповідальність за таким Договором страхування Страховик несе в межах різниці між страховою сумою і сумою здійсненого страхового відшкодування.

11.14. Після виплати страхового відшкодування Страхувальник має право відновити страхову суму до початкового розміру шляхом внесення відповідних змін до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

11.15. Якщо після виплати страхового відшкодування Страхувальник не відновить страхову суму за Договором страхування (предметом Договору страхування) до початкового розміру шляхом внесення відповідних змін до Договору страхування та сплати додаткового страхового

платежу, страхова сума становитиме певну частку вартості застрахованого предмета Договору та Страховик буде нести відповідальність пропорційно залишку страхової суми після виплати до страхової суми, визначеної Договором страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.16. У випадку отримання Страхувальником повного відшкодування збитку від особи, відповідальної за заподіяний збиток, після виплати Страховиком страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання відшкодування збитку від особи, відповідальної за збиток, повернути Страховику отримане страхове відшкодування. У випадку отримання Страхувальником часткового відшкодування збитку (менше розміру страхового відшкодування за Договором) від особи, відповідальної за заподіяний збиток, після виплати страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання такого часткового відшкодування, повернути Страховику страхове відшкодування в розмірі фактично отриманої від особи, відповідальної за збиток, частки відшкодування збитку. У випадку отримання Страхувальником відшкодування частини збитку від відповідальної за збиток особи до виплати страхового відшкодування, виплата страхового відшкодування здійснюється за вирахуванням суми отриманої Страхувальником частини збитку.

11.17. У випадку, коли викрадене майно було знайдене і повернуто Страхувальнику, Страхувальник повинен повернути Страховику отримане страхове відшкодування (з вирахуванням витрат на ремонт чи приведення в порядок пошкодженого майна, погоджених зі Страховиком) протягом 10 (десяти) робочих днів з дати, коли застраховане майно було повернуто Страхувальнику.

11.18. Якщо після виплати страхового відшкодування виявляться такі обставини, що повністю або частково позбавляють Страхувальника (Вигодонабувача) права на його отримання, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину) протягом 10 (десяти) робочих днів з дня виявлення таких обставин.

11.19. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, переходить у межах фактичних затрат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний передати Страховику всі наявні документи для пред'явлення регресного позову і надалі сприяти Страховику у вирішенні цього питання.

11.20. Якщо збиток, який підлягає виплаті за Договором страхування, може бути відшкодовано також за іншим договором (договорами) страхування, Страховик несе відповідальність тільки пропорційно своїй частці від сукупного розміру страхових сум за усіма чинними договорами страхування щодо цього предмета Договору страхування.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Страховик приймає рішення про виплату або про відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після отримання останнього з переліку документів, що підтверджують настання страхового випадку і розмір збитків, якщо Договором страхування не передбачено інше, та, у разі прийняття рішення про виплату, в цей же строк складає страховий акт.

12.2. Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування в строк, вказаний в Договорі страхування, але не пізніше 1 (одного) місяця з дня прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12.3. За наявності підстав для сумнівів щодо обґрунтованості (законності) страхової виплати Страховик може відкласти рішення про виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин компетентними органами, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

12.4. Страховик має право відкласти виплату страхового відшкодування:

12.4.1. якщо Страховик не має достатньо інформації, що підтверджує факт, причини і обставини настання страхового випадку, - до отримання усієї необхідної інформації та документів, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців;

12.4.2. у випадку, якщо органами внутрішніх справ відкрито кримінальне провадження або розпочато судовий процес проти Страхувальника чи його працівників, або відкрито кримінальне провадження щодо Вигодонабувача та ведеться розслідування обставин, що привели до настання страхового випадку, - до закінчення розслідування та/або судового провадження, якщо інше не обумовлено Договором страхування, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

12.5. Про відмову у виплаті страхового відшкодування або про прийняття рішення про відкладення строку прийняття рішення про виплату Страховик письмово повідомляє Страхувальника не пізніше 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту прийняття такого рішення з викладенням мотивації прийняття рішення або обґрунтуванням причин відмови.

12.6. Відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ АБО ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

13.1.1. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.1.2. вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку;

13.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

13.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.1.6. невиконання Страхувальником своїх обов'язків за Договором страхування;

13.1.7. відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток, або коли здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

13.1.8. неподання Страхувальником документів, що підтверджують факт, причини і обставини настання страхового випадку, розмір збитку та виконання Страхувальником умов Договору страхування, протягом одного року з дати отримання Страхувальником останнього письмового запиту Страховика, якщо інший строк не буде передбачено Договором страхування;

13.1.9. інші випадки, передбачені законом.

13.2. Умовами Договору страхування також можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить закону.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

14.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

14.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;

14.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

14.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

14.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування";

14.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому чинним законодавством України;

14.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

14.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

14.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

14.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

14.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

14.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням витрат на ведення справи, визначених нормативом у розмірі страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.8. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

14.9. Внесення змін в умови Договору страхування здійснюється за згодою сторін на підставі письмової заяви однієї зі сторін та оформляється письмово окремим документом, що стає невід'ємною частиною Договору страхування з дати його підписання сторонами.

14.10. Якщо інше не передбачено Договором страхування, усі заяви та повідомлення, що направляються сторонами Договору страхування одна одній, будуть вважатися зробленими

належним чином, тільки якщо вони здійсненні у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром, телеграфом, або врученні особисто за зазначеними адресами сторін. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата поштового штемпеля відділу зв'язку одержувача.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Будь-які спори, які виникають між сторонами за Договором страхування, підлягають врегулюванню шляхом переговорів.

15.2. У разі неможливості досягнення згоди між сторонами у процесі переговорів будь-які спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

16. СТРАХОВІ ТАРИФИ

16.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою Сторін.

16.2. Страхові тарифи по добровільному страхуванню від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ наведені в Додатку №1 до цих Правил.

16.3. При укладанні Договору страхування за згодою Сторін встановлюється франшиза - умовна або безумовна. Вид і розмір франшизи вказується в Договорі страхування. Франшиза може встановлюватися по кожному об'єкту, страховому випадку, по кожному ризику як відносно всього майна, так і його частини. Франшиза може бути встановлена як у фіксованій сумі, так і у відносному співвідношенні до страхової суми або до величини збитку, якщо інше не зазначене в Договорі страхування.

16.4. Сплата страхового платежу здійснюється готівкою або в безготівковій формі згідно з чинним законодавством України.

16.5. Страховий платіж сплачується Страхувальником у строк, вказаний у Договорі страхування.

16.6. При укладанні Договору страхування Страхувальникові може бути надано право на сплату страхового платежу частинами на умовах, передбачених Договором страхування.

16.7. При переукладанні Договору страхування на новий строк і відсутності страхових випадків за минулий період Страхувальнику може надаватись знижка в розмірі, визначеному Страховиком.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

17.1. При укладанні Договору страхування сторони можуть домовитись про зміни чи виключення окремих положень Правил і про включення в Договір страхування умов, що відрізняються від положень Правил страхування, якщо такі умови чи доповнення не суперечать чинному законодавству України.

17.2. Умови Договору страхування мають пріоритет над умовами цих Правил страхування.

17.3. Положення, які не врегульовані в цих Правилах, регулюються чинним законодавством України.

ДОДАТОК №1
ДО ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ

(нова редакція)

Страхові тарифи по добровільному страхуванню від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ

1. Базові річні страхові тарифи в залежності від групи ризиків, встановлені у відсотках від страхової суми:

Таблиця 1

Групи ризиків	Об'єкти нерухомості	Рухоме майно	Декоративні елементи ландшафту	Земельні ділянки	Майно при здійсненні будівельно-монтажних робіт
Пожежа, задимлення, що її супроводжує, включаючи виділення сажі, вибух (в тому числі вибух газу), влучення блискавки	0,1	0,2	0,1	0,01	0,15
Стихійні лиха (стихійні метеорологічні явища): сильний вітер, включаючи смерч, ураган, бурю, тайфун, шквал, шторм; схід снігових лавин, зсуви, обвали, осипи, селі; каменепад; високі рівні води (повінь, паводок), град, крупний град, дуже сильний дощ, сильна злива, затяжні дощі; дуже сильний снігопад, сильне налипання мокрому снігу, тиск снігового покриву, сильна ожеледь, дуже сильний мороз; інтенсивний льодохід та інші стихійні лиха	0,05	0,1	0,5	0,1	0,06
Осідання (провал) земної поверхні, підвищення рівня ґрунтових вод	0,1	0,1	0,2	0,1	0,05
Землетрус	0,05	0,05	0,05	0,03	0,03

2. Базові річні страхові тарифи в залежності від особливостей страхування, специфіки ризиків та наявності додаткових умов.

Річний (базовий) тариф страхування додаткових витрат на розчищення та прибирання території, безпосередньо пов'язаних із страховим випадком, складає 3,0% від страхової суми.

Річний (базовий) тариф страхування інших додаткових витрат, безпосередньо пов'язаних із страховим випадком, складає 5,0% від страхової суми.

3. Конкретний розмір страхового тарифу встановлюється при укладанні Договору страхування з врахуванням місця розташування, стану конструктивних елементів об'єкта тощо.

В залежності від місця розташування, призначення конкретного об'єкта, історії його діяльності та історії його страхування до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від **0,2** до **7,0**.

В залежності від стану конструктивних елементів об'єкта при страхуванні ризиків стихійних лих до базового страхового тарифу можливе застосування коригуючого коефіцієнта від **0,5** до **3,0**.

При страхуванні на випадок пожежі, задимлення, що її супроводжує, включаючи виділення сажі, вибуху (в тому числі, вибуху газу, який використовується в побутових цілях), влучення блискавки до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт, що становить від **0,4** до **4,0** і залежить від системи електропостачання, джерел опалення, системи пожежогасіння та складу конструктивних елементів об'єкта.

При застосуванні умовної чи безумовної франшизи до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від **0,1** до **1,0**.

При застосуванні лімітів відповідальності по окремому страховому випадку, окремому страховому ризику, групі страхових випадків до базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від **0,2** до **1,0**.

При страхуванні від трьох і більше груп ризиків до базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від **0,25** до **1,0**.

При страхуванні на умові виплати «по першому ризику» до базового страхового тарифу може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від **0,7** до **1,0**.

При підвищеній ризиковості застрахованого майна тариф встановлюється за згодою Сторін.

4. При укладанні Договору страхування на строк менше одного року страхові тарифи розраховуються з використанням коефіцієнтів короткостроковості, при цьому неповний місяць дії Договору страхування рахується за повний:

Таблиця 2

Строк страхування, до (міс.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт короткостроковості	0,35	0,45	0,55	0,6	0,65	0,7	0,75	0,8	0,85	0,9	0,95

5. При укладанні Договору страхування розмір конкретного страхового тарифу визначається множенням базового страхового тарифу на відповідні коригуючі коефіцієнти.

6. Норматив витрат на ведення справи складає до 40% від розміру страхового платежу. Конкретний розмір нормативу витрат на ведення справи зазначається в Договорі страхування.

Актуарій Зубченко В.П.
Свідоцтво № 03-015 від 24.04.2014

